

- Viktig bok for meg

- Jeg ville skrive om det fremmede landskapet vi kaller barndom, sier Linn Ullmann. Hun er ute med sin hittil største og mest ambisiøse roman.

KAJA KORSVOLD

Linn Ullmann har brukt tre år på sin nye roman. Så har hun da også fått en datter underveis. Nå gruer hun seg til lansering. - Norge, Sverige og USA er aller mest skremmende. De stedene jeg hører til betyr mest, sier hun.

FOTO: ROLF M. AAGAARD

LINN ULLMANN

Karin Beate Ullmann. 39 år gammel. Datter av Ingmar Bergman og Liv Ullmann. Studerte litteratur i New York i seks år. Arbeidet flere år som journalist, spaltist og kritiker i Dagbladet og Aftenposten.

Debuterte i 1998 med "Før du sovner" som vakte stor oppmerksomhet og ble oversatt til flere språk.

Romanene "Når jeg er hos deg" (2001) og "Nåde" i 2002.

Årets roman "Et velsignet barn" er hovedbok i Bokklubben Nye Bøker, og Ullmann er i disse dager sentral på arrangementet Bok i Sentrum i Oslo. Ullmann er i dag en av de norske forfatterne som også selger godt i utlandet. Boken er allerede før utgivelse solgt til Sverige, Danmark og Nederland.

Linn Ullmanns "Et velsignet barn" handler om tre halvsøstre som møtes hver sommer hos sin felles far på den svenske ferieøya i Østersjøen. Faren er en berømt lege, streng og mektig, men også varm og sterk. Erika, den eldste av søstrene, som Ullmann skriver mest om, har norsk mor som er kjent ballettdanser, og har vokst opp hos henne i Norge. Utvendig sett er det flere likheter med Linn Ullmanns egen historie. Det dreier seg bare om å bruke av sine egne erfaringer, sier hun.

- Det handler ikke om egen barndom. Det er en historie jeg slapp å oppleve. Men jeg bruker noe av min egen geografi, den jeg kjente som barn. Ut fra den geografien har jeg skapt et nytt landskap som ikke ligner. Kjartan Fløgstad har sitt Sauda, Dag Solstad har sine småbyer, sier Ullmann.

Hun har et budskap med denne boken.

- Jeg ville skrive om det fremmede landskapet som vi kaller barndom. Jeg ville stille spørsmålet om hvorvidt det preger en resten av livet hvis man er vitne til noe, eller medvirkende til noe, som barn. I hvor stor grad preger det deg resten av livet? Jeg tror alle bøkene mine handler om å bli utsatt.

Jenter er verst.

Særlig pågår det en ganske grufull maktkamp mellom jentene som ferierer på den svenske sommerøya. Ullmann mener det kunne skjedd hvor som helst.

- Vi har sett flere forferdelige eksempler på det i nær historie, at barn utøver vold mot andre barn. De fleste husker det fra sin egen barndom, ikke minst jenter. Den alliansebygging som skjer mellom jenter med ekstremt raffinerte avstraffelser, kan være veldig brutal.

Linn Ullmann er selv delvis vokst opp i New York og i Norge. Og hun er halvt svensk. Dette er den første boken som delvis foregår i Sverige.

- Det har vært morsomt å jobbe med Sverige. Hele det svenske idealet om sosialdemokratiet lever sammen på øya som et mini-folkhem, samtidig som jeg ville at det skulle være en urkraft. Et skuespill som har betydd mye for meg hele voksenlivet er Shakespeares "Stormen", og uhyret Kaliban som er ond og fæl, men som har de vakreste replikkene.

Øvre middelklasse.

- Erika, den eldste av søstrene, bor i et riktig prektig borettslag i Oslo, der den sosiale omtanken dreier mot både mobbing og komikk. Er dette et bilde på det norske?

- Det er klart at kolonien er det øvre middelklasse-Norge, der alle har de riktige meningene. Men også her finnes volden og overgrepet er til stede. Her er det også en heksejakt mot en outsider.

- Du bodde store deler av oppveksten i USA. Er det New York som egentlig er ditt Sauda?

- Hittil har det vært et slags vagt Majorstua og litt New York. Men jeg er halvt norsk. Og halvt svensk. Klart jeg har mye av bakgrunnen fra USA der jeg har vokst opp. Nå syns jeg det er veldig fint å være norsk forfatter i en tid da norske forfattere skriver bra. Verden snakker om den gode norske litteraturen.

- Så du flytter ikke fra Norge med det første?

- Nei, det er her jeg jobber, her jeg har familie, barn, stebarn. Alt mitt er her, sier Linn Ullmann.